

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvie Šiškeové a soudců Tomáše Kocourka a Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. J. M. M.**, zast. Mgr. Ondřejem Zaorálkem, advokátem se sídlem Kpt. Vajdy 3046/2, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2023, č. j. OAM-395/ZA-ZA11-K09-PD1-R3-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 1. 2025, č. j. 20 Az 14/2023-68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce je irácký Kurd pocházející z města K. Žalovaný mu v roce 2017 udělil doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a to s ohledem na probíhající vnitrostátní ozbrojený konflikt v Iráku.

[2] V roce 2020 žalovaný žalobci doplňkovou ochranu neprodloužil, ale jeho rozhodnutí zrušil Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 29. 9. 2020, č. j. 62 Az 9/2020-30. Kasační stížnost žalovaného Nejvyšší správní soud (NSS) odmítl jako nepřijatelnou usnesením ze dne 3. 12. 2020, č. j. 10 Azs 327/2020-24. Žalovaný v roce 2022 znovu rozhodl o neprodloužení doplňkové ochrany, ale i toto rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 12. 2022, č. j. 20 Az 11/2022-90. V návaznosti na tento rozsudek krajského soudu vydal žalovaný v záhlaví uvedené rozhodnutí, kterým ani tentokrát žalobci doplňkovou ochranu neprodloužil. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce opět bránil u Krajského soudu v Ostravě, který doplnil dokazování některými dalšími podklady o situaci v Iráku a poté žalobu zamítl rozsudkem označeným v záhlaví.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v obsáhlé kasační stížnosti namítá, že rozhodnutí

krajského soudu i žalovaného jsou nepřezkoumatelná a nezákonná. Podle stěžovatele jeho dlouhodobý pobyt v České republice a jeho integrace do evropské společnosti představují okolnosti, které by měly být z hlediska skutečného nebezpečí vážné újmy zohledněny, k čemuž poukázal na judikaturu Soudního dvora Evropské unie. Situace v Iráku je stále nestabilní a nebezpečná, přetrvávají etnické a sektářské konflikty a v zemi je stále aktivní organizace Islámský stát. Žalovaný a krajský soud nesprávně vyhodnotili podklady o zemi původu. Podklady vytvořené britskými a polskými orgány nejsou pro české orgány relevantní a závazné. Žalovaný relativizuje nedobrou bezpečnostní situaci v Iráku. Podle žalobce se nadále měly uplatnit závěry rozsudku č. j. 20 Az 11/2022-90 a dalších dřívějších rozhodnutí krajského soudu ohledně situace v Iráku.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své rozhodnutí a předchozí vyjádření. Napadené rozhodnutí i rozsudek krajského soudu považuje za řádně odůvodněné a souladné s judikaturou. Obě rozhodnutí poskytují odpověď na všechny stěžovatelovy námitky.

[5] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce [§ 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“)], se NSS zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12).

[6] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] NSS považuje napadený rozsudek krajského soudu za podrobně a srozumitelně odůvodněný. Krajský soud komplexně posoudil situaci stěžovatele a řádně vypořádal všechny jeho žalobní námitky. Připomněl obecný zákonný a judikaturní rámec prodlužování doplňkové ochrany (body 25 až 31) a zmínil rozhodovací praxi NSS k situaci v Iráku (bod 33). Následně podrobně odůvodnil, proč lze na základě provedeného dokazování uzavřít, že konflikt v Iráku již nemá charakter totálního konfliktu, že bezpečnostní situace v guvernérátu K. se postupně zlepšuje a že případné hrozby v tomto regionu jsou soustředěny převážně do venkovských oblastí, z nichž však stěžovatel nepochází (body 34 až 40). Krajský soud také zhodnotil individuální situaci stěžovatele a vysvětlil, proč u něj nejsou dány faktory, které by nebezpečí vážné újmy zvyšovaly (bod 41). Věnoval se také možnosti stěžovatele pobývat i v S., která představuje bezpečnou oblast a stěžovatel tam již před svým odjezdem z Iráku pobýval (bod 42), vypořádal se s odkazy na předchozí rozhodnutí krajského soudu ve stěžovatelově věci (bod 45) a s důkazními návrhy stěžovatele, jimž nevyhověl pro jejich neaktuálnost (bod 46). Z rozsudku krajského soudu je také patrné, z jakých důvodů považoval rozhodnutí žalovaného za přezkoumatelné a řádně odůvodněné (zejm. body 39, 41 až 44 a 47).

[8] NSS podotýká, že byť je kasační stížnost stěžovatele značně obsáhlá, v ní obsažená argumentace zůstává v rovině relativně obecné a nekonkrétní polemiky se závěry krajského soudu, zejména těmi týkajícími se zhodnocení situace v zemi původu. Jde však přesto o přípustné kasační námitky (k tomu např. nález Ústavního soudu ze dne 14. 5. 2024,

pokračování

sp. zn. IV. ÚS 623/23, bod 21) Krajský soud nicméně podle NSS postupoval v souladu s judikaturou týkající se posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (zejména rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, č. 1840/2009 Sb. NSS; viz body 40 a 41 napadeného rozsudku krajského soudu; dále např. rozsudky NSS ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 Azs 15/2013-35, bod 22, a ze dne 20. 9. 2021, č. j. 1 Azs 202/2021-33, body 40 a 41; k odnětí, resp. neprodloužení doplňkové ochrany obecně srov. rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011-57).

[9] V této souvislosti kasační soud připomíná i bod 35 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (tzv. *kvalifikační směrnice*), podle níž *nebezpečí, kterým je všeobecně vystaveno obyvatelstvo jednotlivé země nebo jeho část, sama o sobě nepředstavují konkrétní ohrožení, které by mohlo být hodnoceno jako vážná újma*. Krajský soud podrobně vysvětlil, proč podle něj v případě stěžovatele jde právě o takový případ (bod 41 napadeného rozsudku).

[10] NSS dále odkazuje na svá rozhodnutí z poslední doby týkající se osob z Iráku ve srovnatelném postavení s nynějším stěžovatelem, kterým nebyla prodloužena doplňková ochrana udělená s ohledem na § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu a jejichž kasační stížnosti byly také odmítnuty jako nepřijatelné (usnesení NSS ze dne 29. 2. 2024, č. j. 8 Azs 177/2023-84, bod 24 a násl., a ze dne 26. 2. 2025, č. j. 1 Azs 191/2024-88, bod 12 a násl.).

[11] Také k otázce dostatečnosti a aktuálnosti shromážděných podkladů o zemi původu krajský soud podle NSS přistoupil v souladu s ustálenou judikaturou (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016-55, č. 3714/2018 Sb. NSS; rozsudky NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, bod 16, nebo ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, bod 41 a další tam citovaná judikatura). Krajský soud se podrobně vyjádřil ke kvalitě shromážděných podkladů (zejm. body 35 a 44), sám doplnil dokazování o aktuální podklady (srov. bod 21 napadeného rozsudku) a tyto podklady detailně hodnotil (zejm. body 35 až 39). Jeho úvahy při jejich hodnocení jsou ucelené, logické a přesvědčivé.

[12] Pokud jde o stěžovatelovu námitku týkající se integrace do evropské společnosti a přijetí jejích hodnot, v důsledku čehož má stěžovateli po návratu do Iráku hrozit vážná újma, NSS podotýká, že tato (nadto značně obecná) argumentace se poprvé objevuje až v kasační stížnosti. Jde tedy o totožnou situaci, s níž se NSS vypořádal v bodě 16 již citovaného usnesení č. j. 8 Azs 177/2023-84, kde k obdobné námitce uvedl, že „*Námitku nedostatečné individualizace vážné újmy s ohledem na jeho pozápadněné smýšlení stěžovatel rovněž uplatnil až v řízení před Nejvyšším správním soudem, a to pouze stroze. [...] Námitku směřující vůči posouzení vážné újmy s ohledem na své pozápadněné smýšlení tak stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud ji proto shledal nepřijatelnou.*“. I v nynější věci jde tudíž o námitku nepřijatelnou (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[13] Konečně pokud jde o námitku stěžovatele, že původcem některých krajským soudem užitých podkladů jsou orgány jiných států, konkrétně polský cizinecký úřad (*Urząd do Spraw Cudzoziemców*), resp. Vrchní soud Velké Británie, Senát pro přistěhovalectví a azyl (*Upper Tribunal, Immigration and Asylum Chamber*), pak NSS odkazuje na § 125 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, zde ve spojení s § 64 s. ř. s., podle nějž *za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci* (k tomu např. rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2021, č. j. 6 Afs 42/2021-69, bod 25). Ostatně to, že zdrojem relevantních informací o zemi původu mohou být i orgány různých států, uznává i Evropský soud pro lidská práva (např. rozsudek ze dne 17. 7. 2008 ve věci *NA proti Spojenému království*, č. stížnosti 25904/07, § 119). Nadto podklad pocházející ze Spojeného království, byť je obsažen v přílohové části soudního spisu, krajský soud nakonec k důkazu neprovedl a nevycházel z něj (srov. bod 21 napadeného rozsudku; nevycházel z něj přitom ani žalovaný ve svém rozhodnutí, jak je patrné z výčtu podkladů na s. 4), v této části je tedy námitka stěžovatele mimoběžná (usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS).

[14] Z napadeného rozsudku je patrné, že krajský soud vycházel z relevantní judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. Řádně vypořádal všechny žalobní body a nedopustil se pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení.

[15] NSS proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. června 2025

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu